

Az Allianz 2022-es Globális Vagyonosodási Jelentése: Az utolsó hajrá

Allianz Hungária Zrt.

- **Tripla szerencse: a globális pénzeszközállomány 2021-ben immár harmadik éve produkált kétszámjegyű növekedést, ezzel elérve a 233 billió eurót (+10,4%)**
- **Fordulópont: 2022-ben a 2 százalékot meghaladó nominális csökkenés is benne van a pakliban – a reálértéket tekintve a háztartások elveszítik a vagyonuk tizedét**

- **Visszatért az adósság: a háztartások adósságállománya 2021-ben 7,6 százalékkal bővült, ami a legnagyobb ütemű növekedés a 2008-as nagy pénzügyi válság óta**
- **Magyarország: a pénzeszközállomány kimagasló, 11,9 százalékos növekedése a szárnyaló részvényt piacok és a jelentős megtakarítási erőfeszítések együttesének köszönhető**

Az Allianz tizenharmadik Globális Vagyonosodási Jelentése a háztartások vagyoni és adóssághelyzetét vizsgálja a világ csaknem 60 országában.

Az utolsó hajrá

Visszatekintve talán 2021 volt a régi „új alaphelyzet” utolsó éve, amikor a monetáris politika részvényt piaci árfolyam-emelkedést indukált. A háztartások busás hasznot húztak ebből: a globális pénzeszközállomány[1] 2021-ben immár harmadik éve produkált kétszámjegyű növekedést, ezzel elérve a 233 billió eurót (+10,4%). Az elmúlt három évben a magánvagyon elképesztő mértékben, 60 billió euróval gyarapodott, ezáltal két eurózónányi összeggel nőtt a globális pénzhalom.

Három térségben volt kimagasló a vagyon növekedése: a Japán nélküli Ázsiában (+11,3%), Kelet-Európában (12,2%) és Észak-Amerikában (12,5%). Így, a világ leggazdagabb térsége továbbra is Észak-Amerika – amely az előző két évhez hasonlóan megőrizte első helyét. Az egy főre jutó bruttó pénzeszközállomány 294 240 eurót tett ki, miközben a globális átlag 41 980 euró volt, így a feltörekvő piacokéhoz mérhető növekedési rátákkal büszkélkedhetett. Ezzel szemben Nyugat-Európa (109 340 euró) inkább érett, gazdag térség képét mutatta 6,7 százalékos növekedéssel.

A növekedés fő motorja a dübörgő részvénypiac volt, amelynek a vagyonnövekedés mintegy kétharmada volt betudható 2021-ben az értékpapírok eszközosztályában bekövetkezett jelentős (15,2%-os) fellendülésnek köszönhetően. Egyúttal az új megtakarítások szintje is magas maradt. Noha 2021-ben az új megtakarítások mintegy 19 százalékkal csökkentek, 4,8 billió eurós összértékükkel még mindig 40 százalékkal meghaladják a 2019-es szintet. A megtakarítások összetétele csekély mértékben ugyan, de változott: a bankbetétek aránya csökkent, de 63,2 százalékos hányadukkal továbbra is messze a legkedveltebb eszközosztályt képviselik a megtakarítók körében. Az értékpapírok, valamint a biztosítások és nyugdíjcélú megtakarítások népszerűsége viszont nőtt, de az új megtakarításokon belüli részarányuk jóval csekélyebb, 15,5 százalék, illetve 17,4 százalék volt. A bankbetétek globális alakulása is e dinamikát tükrözte: 2021-ben ugyan „mindössze” 8,6 százalékkal bővültek, ez azonban az eddigi második legnagyobb növekedésnek felel meg (a 2020-ban tapasztalt 12,5 százalékos ugrás után). A biztosítási és nyugdíjpénztárakban lévő eszközállomány jóval szerényebb, mindössze 5,7 százalékos emelkedést mutatott.

Fordulópont

A világ 2022-ben fordulóponthoz érkezett. Az ukrajnai háború megakasztotta a gazdaság Covid19-válság utáni helyreállítás folyamatát, és a feje tetejére állította a világot: elszabadult az infláció, energia- és élelmiszerhiány alakult ki, valamint monetáris szigorítások szorongatják a gazdaságokat és a piacokat. A háztartások vagyona várhatóan megsínyli a megszorításokat. Világszinten a pénzeszközállomány több mint 2 százalékos zsugorodása várható 2022-ben, ami a 2008-as nagy pénzügyi válság óta az első jelentősebb mértékű veszteség lesz a pénzvagyronban. A reálértéket tekintve a háztartások elveszítik a vagyonuk tizedét. Míg a nagy pénzügyi válságot viszonylag gyors fordulat követte, ez alkalommal a középtávú kilátások is borúsak: a pénzeszközállomány nominális átlagnövekedése várhatóan 4,6 százalék körül alakul 2025-ig, szemben az elmúlt három évben tapasztalt 10,4 százalékkal.

„A 2021-es évvel lezárult egy korszak” – vélekedik Ludovic Subran, az Allianz vezető közgazdásza. „Az elmúlt három év bizony rendkívüli volt, a legtöbb megtakarító számára igazi aranykort jelentett. Ugyanakkor nemcsak 2022, de az azt követő évek is másnak ígérkeznek. A megélhetési válság próbára teszi a társadalmi szerződést. A szakpolitikai döntéshozók hatalmas kihívások elé néznek, ha úrrá akarnak lenni az energiaválságon, gondoskodni akarnak a zöld átállásról, és serkenteni akarják a növekedést, miközben a monetáris politika keményen behúzza a féket. Politikai hibának nincs helye. A siker kulcsa nemzeti szinten az innovatív és célzott intézkedésekben, szupranacionális szinten pedig az európai egységben rejlik.”

Visszatért az adósság

2021 végén a háztartások adósságállománya világszinten 52 billió euró volt. A 7,6 százalékos éves növekedés messze felülmúlta a 4,6 százalékos hosszú távú átlagot és a 2020. évi 5,5 százalékot. Legutóbb 2006-ban, még a nagy pénzügyi válság előtt volt tapasztalható nagyobb ütemű növekedés. A névleges teljesítmény ugrásszerű növekedése miatt azonban a globális adósságráta (a kötelezettségek GDP-hez viszonyított százalékos aránya) még csökkent is (a 2020. évi 70,5 százalékról 68,9 százalékra). Az adósság földrajzi megoszlása változott a legutóbbi válság óta. Míg a fejlett piacok részaránya csökken – az Egyesült Államok hányada például tíz százalékponttal 31 százalékra esett a nagy pénzügyi válság óta –, addig a feltörekvő gazdaságok egyre nagyobb részt tudhatnak magukénak a globális adósságállományból. Különösen igaz ez a Japán nélküli Ázsiára, amelynek részaránya több mint a kétszeresére, 27,6 százalékra nőtt az elmúlt évtizedben.

„Aggasztó, hogy a globális recesszió kezdetén ugrásszerűen bővült az adósságállomány – mutat rá Patricia Pelayo Romero, a jelentés társszerzője. – A feltörekvő piacokon a háztartások adósságállománya kétszámjegyű növekedést mutatott az elmúlt évtizedben, ezzel több mint ötszörös ütemben bővült, mint a fejlett gazdaságokban. A teljes adósságszint azonban még mindig kezelhetőnek tűnik, de a piacokon érzékelhető strukturális ellenhatásokra tekintettel, valós fenyegetést jelent az adósságválság.”

Magyarország: erőteljes, 11,9 százalékos növekedés a pénzügyi eszközök állományában

A magyar háztartások bruttó pénzeszközállománya 2021-ben 11,9 százalékkal nőtt, jóval meghaladva a 8,6 százalékos hosszú távú átlagot. Ez a kimagasló teljesítmény mindhárom fő eszközosztályban tetten érhető, ami a virágzó részvénytőkepiacok és a jelentős megtakarítási erőfeszítések együttes hatásának tudható be. Már az előző két

év is erős volt, 2021-ben viszont a teljes nettó beáramlás elérte a 14,8 milliárd eurót, ami több mint a kétszerese a hosszú távú átlagnak. Ezeknek az új megtakarításoknak a 37 százaléka értékpapírokba került, ami messze a legnépszerűbb megtakarítási forma Magyarországon (a teljes eszközállomány 55 százaléka). A számottevő beáramlás mellett a részvénypiacokon tapasztalt értéknövekedésnek köszönhető, hogy a részvényekben, befektetési jegyekben és más, tulajdonviszonyt megtestesítő értékpapírban tartott megtakarítások tekintélyes mértékben, 12,4 százalékkal nőttek.

A nettó beáramlás másik 37 százaléka bankbetétekbe került. Következésképpen ez az eszközosztály is erőteljes, 10,8 százalékos növekedést mutatott a nulla közeli kamatkörnyezet ellenére. A portfólión belüli aránya 28 százalék volt 2021-ben.

Végül, de nem utolsósorban a biztosítási és nyugdíjpénztári eszközök állománya 7,8 százalékkal nőtt. A magyar megtakarítók csak pénzvagyonuk csekély hányadát helyezik ebbe az eszközosztályba (a teljes eszközállomány 7 százalékát). Az összes megtakarításon belüli hányada az elmúlt évtizedben még csökkent is 3 százalékponttal.

Ezzel szemben felgyorsult az adósságállomány növekedési üteme: 2021-ben elérte a 14 százalékot, miután az elmúlt két év mindegyikében meghaladta a 12 százalékot. A nagy pénzügyi válság óta ez a legnagyobb arányú növekedés. Az adósságráta (a kötelezettségek GDP-hez viszonyított százalékos aránya) viszont szerény, 25 százalékos szinten maradt, tehát jóval a szomszédos országokban tapasztalt szint alatt volt. Végezetül a nettó pénzeszközállomány 11,4 százalékkal nőtt. Az egy főre jutó nettó pénzeszközállomány 18 060 euró volt, ezzel Magyarország a 29. helyre került a leggazdagabb országok rangsorában (egy főre jutó pénzeszközállomány, az első húsz helyezettet lásd a táblázatban).

[1] Pénzügyi eszköznek tekintjük a készpénzt és a bankbetéteket, a biztosítótársaságokkal és nyugdíjintézetekkel szembeni követeléseket, az értékpapírokat (részvényeket, kötvényeket és befektetési jegyeket) és az egyéb követeléseket.

Az interaktív „Allianz Globális Vagyonosodási Térkép” megtalálható honlapunkon: [Allianz Globális Vagyonosodási Térkép](#).

A teljes, angol nyelvű tanulmányt megtalálja [ITT](#).

Az Allianz 2022-es Globális Vagyonosodási Jelentése: Az utolsó hajrá